

легалізація терапевтичного клонування може призвести до переходу його у репродуктивне. Проте у деяких державах воно є дозволеним, для прикладу Великобританія.

Ставлення міжнародних організацій (Ради Європи, ЄС, ЮНЕСКО) до репродуктивної функції клонування висвітлюється у їх заявах як негативне й недопустиме. Інші погляди на клонування не мають такої однозначної суспільної визначеності, чітких формулювань, що зумовило дискусії про моральні наслідки будь-якої з функцій клонування. Також негативно оцінили його для людини світові релігії. Крім принципового дозволу чи заборони самого процесу клонування, визначення мети такого клонування, постала також проблема правового статусу людей, вирощених способом репродуктивного клонування.

Міжнародне співтовариство зробило перші кроки і у цій сфері з'явилися такі правові акти: Загальна Декларація ООН з геному людини та прав людини, Хартія ЄС про основні права. Ст. 11 Загальної Декларації ООН з геному та прав людини, яку ратифікувала і Україна, чітко забороняє клонування: «Не допускається практика, яка суперечить людській гідності, така, як практика клонування з метою відтворення людської особи». Ст. 18 Конвенції про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини забороняє вирощувати ембріонів для дослідницьких цілей. Резолюцією Європарламенту 1989 р. визнає клонування серйозним порушенням фундаментальних прав людини, що суперечить принципу рівності людських істот, допускає расову й етнічну селекцію людського роду, принижує гідність людини й веде до експериментування на людських ембріонах. Отже, клонування є забороненим на міжнародно-правовому рівні.

Аргументами щодо необхідності заборони клонування з моральної точки є: 1) клонування порушує людську гідність, зводить людське життя до рівня «біологічного матеріалу»; 2) відділяє сферу дітородження від правдивого людського контексту подружнього акту; 3) засвідчує брак поваги для людських ембріонів, які будуть знищені, щоб успішно відбулася репродукція цього типу (при клонуванні вівці Доллі здійснено 277 спроб, 8 з них доведено до ембріональної стадії, в результаті народилася одна вівця); 4) клонування — це радикальна маніпуляція розмноженням людини, при якій порушуються особові відносини батьків і дітей що може призвести до зникнення поняття сім'ї; 5) клонування недопустиме з огляду на гідність клонованої особи. Кожна людина має право на унікальність і неповторність. Її тіло та генотип є інтегральним елементом гідності й унікальності, тоді як клонована істота — це завжди «копія» когось іншого, що може призвести до втрати власної ідентичності, відчуття меншовартості; 6) клонування породжує небезпеку суспільної маніпуляції в етнічному напрямі, вибору «генетично кращих» людей; 7) створення «клонів» живих осіб як джерела трансплантації органів є зведенням людини до рівня предмету вжитку, що недопустимо з точки зору християнського персоналізму.

ГАРАНТІЇ НЕЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЖАВАМИ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ У КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Коломієць Роман Реневич, студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри конституційного та міжнародного права НАВС Камінська Н.В.

Питання ядерної зброї у процесі функціонування міжнародно-правових відносин постало доволі гостро. І наразі, коли здавалося б, що дві світові війни позаду, що основне жайття та біль людство вже відчуло на собі, і слід пам'ятати історію та жити в мирі, постає нова проблема, точніше

спадщина воєн – ядерна зброя. Її деструктивність можна порівняти мало з чим, страждання та біль які вона наносить людям охарактеризувати не зміг ніхто. Небезпека даної зброї полягає у тому, що їй під силу стерти, знищити або завдати шкоду цілим містам. Історія налічує застосування ядерної зброї двічі – бомбардування Хіросіми і Нагасакі, це Японські міста, які бомбардували збройні сили США задля того, щоб пришвидшити капітуляцію Японії, ті хто не загинув безпосередньо під час вибуху, загинули найближчим часом, або все своє життя страждали від радіаційного опромінення, яке спричинило застосування ядерної зброї.

Незаперечними є права людини у галузі освіти, праці, забезпечення рівня життя, можна сперечатися, чи має право роботодавець встановлювати умови праці в обхід законодавству, але у нас не було тем для дискусій, якщо б людству ну вдалося врегулювати основний фактор, який ставить під загрозу його існування. Не перший раз коли людина може стати жертвою свого винаходу. Винайшовши ядерну енергію та почавши розробляти ті можливості які вона дає у воєнній сфері, без перебільшення ставить під загрозу всю екосистему планети Земля.

Уперше врегульовано дане питання, задля захисту прав людини і людства загалом, у Декларації ООН «Про заборону використання ядерної і термоядерної зброї» від 24 листопада 1961р., у якій зазначається що, застосування ядерної зброї виходить за рамки воєнних операцій та наносить людству і цивілізації масові розрухи та страждання, і не відповідає нормам міжнародного права, нормам людяності та беззаперечно правам людини.

Покликаний завершити тривалі дискусії Договір про нерозповсюдження ядерної зброї, схвалений ГА ООН 1968 р. і відкритий для підписання в Москві, Вашингтоні та Лондоні. Наразі учасниками Договору є майже всі незалежні держави світу (189 країн), крім Ізраїлю, Індії, Пакистану та Північної Кореї (КНДР). Останні три країни відкрито випробовують і заявляють про те, що мають ядерну зброю (Північна Корея приєдналася до Договору, але порушила його і 2003 р. розірвала). Ізраїль проводить непрозору політику щодо своїх ядерних програм.

Актуальності даній теми додає звернення Генерального Секретаря ООН, який подав прохання ГА ООН дати консультацію Міжнародному Суду з питання: «Чи існує загроза застосування ядерної зброї у будь-якому випадку дозволеним сучасним міжнародним правом?» При його вирішенні суд зіштовхнувся з тим, що його юрисдикція з цього питання була оспоржена рядом держав (США, Франція, Англія тощо) з огляду на те що, такі органи ООН як Рада Безпеки і Генеральна Асамблея можуть подавати до суду запити виключно з справ, які входять до їх компетенції, на що Суд, підтвердив компетенцію Генеральної Асамблеї згідно із ст. 10-11 Статуту ООН.

На початок розгляду даної справи Суд встановив джерела міжнародного права, які застосовуються до вирішення даного питання, поперше це Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966р. (п.1 ст. 6 зазначає, що кожна людина має право на життя, ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. Суд постановив дію даної норми у мирний і воєнний час); Конвенція про попередження злочину геноциду та покарання за нього 1948р., Додатковий протокол №1 до Женевських конвенцій 1977р. (п.3 ст. 35); Декларація Ріо-де-Жанейро 1992р. тощо.

Ці документи встановлюють неприпустимість застосування ядерної зброї, її використання може знищити існування етнічних груп, проти яких воно може бути застосоване.; в галузі захисту навколишнього середовища. Цікавим є той факт, що Суд не зміг дати чітку відповідь, на питання щодо екстремальної самооборони, та застосування ядерної зброї під час неї (голоси 14 суддів, які брали участь у вирішенні справи розділилися

порівню). У цілому Суд визнав застосування ядерної зброї незаконним, але не знайшов норму міжнародного права, яка прямо забороняла б ядерну зброю, права мати ядерну зброю на балансі військової зброї. Тому повністю вона так і не була заборонена, проте її застосування зводилося до абсолютного мінімуму у рішенні Суду. Один із Суддів підкреслив, що «сучасний світ заснований на принципі суверенної рівності держав. Саме тому дуже шкода, що головний судовий орган ООН при прийнятті відповідального рішення намагався керуватися думкою п'яти великих держав».

Тож, як ми спостерігаємо, один з найбільш важливих судових висновків не виключив наявність у світі такого виду зброї. Основоположне право людини на життя не було належним чином забезпечене, адже від застосування ядерної зброї знищуються не тільки військові об'єкти, а й цивільні. Принаймні одне застосування такої зброї калічить тисячі життів, а наслідки його застосування пов'язані із нестерпними муками.

На разі у сучасному світі на озброєнні перебувають понад 20,5 тисяч ядерних боеголовок. Світові ядерні держави мають у своєму розпорядженні 5027 розгорнутих ядерних боеголовок, йдеться у звіті Стокгольмського інституту дослідження проблем миру (SIPRI). Ці держави ядерну зброю лише зберігають, зараз вона не перебуває на бойовому чергуванні.

На мою думку, оптимальне рішення може бути тільки одне, а саме повне роззброєння всіх країн світу, і знищення ядерної зброї, задля забезпечення безпеки людства, та захисту прав людини.

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ – НАЙГОЛОВНІША НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ УКРАЇНИ

Кучер Наталія Вікторівна, студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри конституційного та міжнародного права НАВС Камінська Н.В.

Захист прав людини – найголовніша національна ідея України

Пріоритетом для будь-якої держави має бути дотримання прав і свобод людини. У 1991 році Україна, ставши незалежно державою, зробила перший крок на шляху до ствердження демократизму, верховенства права. Так, у Конституції України окремий розділ присвячено правам і свободам людини і громадянина. Стаття 21 Конституції України визначає, що всі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах.

Однак, в Україні немає практично жодного права людини, яке б не порушувалося. При цьому я маю на увазі не вчинення злочинів проти громадян з боку кримінальних осіб чи угруповань, а саме державну політику щодо забезпечення реалізації цих прав. Серед головних викликів права людини в Україні я б назвала:

1. Несформованість громадянського суспільства та поставторитарні елементи в державному управлінні;
2. Бездіяльність органів державного управління (зокрема, правоохоронних органів);
3. Бідність українців, яка робить нас зручним об'єктом для маніпулювання з боку власників капіталів;
4. Роз'єднаність різних соціально-культурних груп у суспільстві та відчуження громадян від держави;
5. Відсутність ефективної взаємодії державних органів та правозахисників.

Чи не здається Вам, що стан захисту прав людини і громадянина в Україні вже є загрозою для існування нашої держави? Незважаючи на те,